

Hur har tillsyn bedrivits under föregående vecka?

Länsstyrelserna rapporterar att tillsyn bedrivits i stor omfattning vecka 7. Länsstyrelserna har bedrivit tillsyn genom information och rådgivning via telefon och mail, distanskontroller av verksamheter samt besök på plats. Samverkan med andra samhällsaktörer är fortsatt viktig där exempelvis Norrbotten medverkar vid regionala möten tillsammans med samtliga kommuner, smittskyddsläkare, polisen, försvarsmakten och andra regionala aktörer varje vecka.

Vilken typ av anläggningar har kontaktats/ besökts och på vilka grunder?

Fokus har i exempelvis Stockholm legat på serviceinrättningar (t.ex. mindre postombud) och liksom i Västra Götaland, Gävleborg och Värmland på bokhandelsverksamheter inför kommande bokrea, medan Västerbotten koncentrerar egeninitierad administrativ tillsyn på bensinmackar utefter de större vägarna upp till fjällvärlden inför de stundande turistströmmarna under sport och påsklov. Jämtland och Dalarna har fortsatt fokuserat på skidanläggningar. En kartläggning över tillsynsområden inom kollektivtrafiken i länen har påbörjats och en informationsinsats kommer att ske inom kort.

I veckans urval av tillsynsobjekt har i övrigt noterats:

1. Verksamheter som bedriver fritidsaktiviteter som kan tänkas öka under sportlovsveckorna. Detta inkluderar dansskolor, idrottsanläggningar som drivs av kommuner, ishallar, padelhallar etc.
2. Handelsplatser i centrumområden där många ungdomar uppehåller sig.
3. Verksamheter som har ett stort genomflöde av besökare, exempelvis matbutiker och godisbutiker.
4. Offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Länsstyrelserna kan för övrigt konstatera att många så kallade festvåningar inte omfattas av den tillfälliga covid-19-lagen då de är serveringsställen. Urvalet av tillsynsobjekt sker genom en bedömning av vilka områden som har störst risk för smittspridning och där tillsynen kan ge mest effekt. Geografisk avgränsning efter avstämning med smittskyddsläkare utifrån aktuellt smittspridningsläge förekommer också.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Samtliga länsstyrelser rapporterar att de framförallt använder sig av rådgivning och information som åtgärd eftersom det bedömts som tillräckligt för att uppnå frivillig rättelse. Ingen länsstyrelse har förelagt verksamhetsutövare om åtgärder. Nya begränsningar har införts inom kollektivtrafikresor med buss och tåg med en linjesträckning längre än 15 mil, vilket innebär bland annat att antalet passagerare inte vid något tillfälle eller i något utrymme får överstiga hälften av färdmedlets platser. I dagsläget för länsstyrelserna en dialog med berörda branschorganisationer med gemensamt fokus på lösningar. Branschorganisationerna kommunicerar till resenärerna att inte resa i onödan eller med symptom, men de ser utmaningar kring bland annat att avvisa resenärer utan platsbokning när antalet tillåtna passagerare riskerar att överstigas.

Generella iakttagelser och slutsatser

Länsstyrelserna bedömer att verksamhetsutövarna gör så gott de kan för att förebygga trängsel enligt den tillfälliga Covid-19 lagen men får indikationer från verksamheterna att de allmänna råden inte alltid följs av besökare och kunder då en tendens till restriktionströtthet kan ses, framförallt kopplat till ett socialt behov som inte är fyllt. I bland annat Dalarna uttrycker många verksamhetsutövare oro över hur kommande sportlovsveckor kommer att påverka trängseln, framförallt i matvarubutiker, bensinmackar och serviceställen och i Kronoberg har butiker uppgett att stämningen mellan kunder varit hätsk på grund av upplevd trängsel.

Länsstyrelsernas bedömning är att det fortfarande finns många funderingar kring den förhållandevis nya lagstiftningen och inför/under sportloven ställs mycket frågor kring olika aktiviteter och vad som gäller i olika fall. Det kvarstår också en bristande förståelse hos delar av allmänheten beträffande allas ansvar för att minska smittspridningen och länsstyrelserna ser ett fortsatt behov av att uppmärksamma både äldre personer och unga i skolåldern på att de har ett ansvar för att notera skyltar om maxantal, inte röra sig i stora grupper och att undvika trängsel. Språkutmaningar har fortsatt uppmärksamats hos både verksamhetsutövare och dess kunder och länsstyrelsens bedömning är att det behövs information på flera språk till allmänheten.